

УДК 336.225:330.341.1(477:061.1)

Податкове стимулювання інноваційної діяльності в Україні та Польщі в умовах європейського вибору

Мединська Т.В.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, кредиту та страхування
Львівського торговельно-економічного університету

Черевата Р.Ю.

аспірант кафедри фінансів, кредиту та страхування
Львівського торговельно-економічного університету

У статті розкрито сучасні тенденції застосування інструментів податкового стимулювання інноваційної діяльності та здійснено порівняльний аналіз нормативно-правового забезпечення реалізації податкових стимулів інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні та Польщі. Розглядається досвід Польщі з питань податкового стимулювання розвитку економіки у напрямі активізації інноваційно-інвестиційної діяльності, і можливість його використання в Україні. Окреслено основні проблеми та напрями вдосконалення податкового законодавства з метою активізації інноваційних процесів в умовах європейської інтеграції національної економіки.

Ключові слова: податкове стимулювання, інновації, інвестиції, R&D, технологічні парки, податкові інструменти, податковий кредит.

Медынская Т.В., Череватая Р.Ю. НАЛОГОВОЕ СТИМУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ И ПОЛЬШЕ В УСЛОВИЯХ ЕВРОПЕЙСКОГО ВЫБОРА

В статье раскрыты современные тенденции применения инструментов налогового стимулирования инновационной деятельности и осуществлен сравнительный анализ нормативно-правового обеспечения реализации налоговых стимулов инвестиционно-инновационной деятельности в Украине и Польше. Рассматривается опыт Польши по вопросам налогового стимулирования развития экономики в направлении активизации инновационно-инвестиционной деятельности, и возможность его использования в Украине. Очерчены основные проблемы и направления совершенствования налогового законодательства с целью активизации инновационных процессов в условиях европейской интеграции национальной экономики.

Ключевые слова: налоговое стимулирование, инновации, инвестиции, R&D, технологические парки, налоговые инструменты, налоговый кредит.

Medynska T.V., Cherevata R.Y. TAX STIMULATION OF INNOVATIVE ACTIVITY IS IN UKRAINE AND POLAND IN THE CONDITIONS OF THE EUROPEAN CHOICE

In the article the modern tendencies of application of instruments of tax stimulation of innovative activity are exposed and the comparative analysis of the normatively-legal providing of realization of tax incentives of investment-innovative activity is carried out in Ukraine and Poland. Experience of Poland is examined on questions tax stimulation of development of economy in the direction of activation of innovative-investment activity, and possibility of his use in Ukraine. Basic problems and directions of perfection of tax law are outlined with the aim of activation of innovative processes in the conditions of European integration of national economy.

Keywords: tax stimulation, innovations, investments, R&D, technological parkas, tax instruments, tax credit.

Постановка проблеми. Використання податкових засобів та механізмів з метою стимулювання інноваційної економіки є встановленим фактом в більшості інноваційно розвинутих країн. Постає питання про ефективність такого стимулювання загалом та за умов становлення та розвитку національної інноваційної економіки на теренах нашої держави. На сьогодні в Україні усе більшої актуальності набуває проблема створення ефективної системи оподаткування, здатної забезпечити відповідний рівень стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності. При цьому

податкове стимулювання має стати важливою складовою державної інноваційної та інвестиційної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретичних та практичних аспектів вирішення проблем податкового регулювання інноваційної діяльності, можливості застосування різних форм і методів податкового стимулювання для інтенсифікації інноваційної діяльності приділено увагу у працях вітчизняних науковців: О. Білої, З. Варналія, В. Геєця, А. Даниленка, О. Десятнюк, Я. Жаліло, С. Захаріна,

Т. Єфіменка, М. Мельник, А. Соколовської, В. Федосова та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Стратегічний напрям розвитку держави, пов'язаний з інтеграцією України у європейське співтовариство, зумовлює необхідність переходу до соціально орієнтованої інноваційно-інвестиційної моделі розвитку. Важливе місце при цьому приділяється розробці й використанню ефективних методів податкового регулювання, зокрема податковому стимулюванню, що забезпечить активізацію інвестиційних процесів та сталий соціально-економічний розвиток вітчизняної економіки [1, с. 22]. Водночас, в умовах вираженого фіскального характеру вітчизняної системи оподаткування, низка питань щодо посилення стимулюючої ролі оподаткування з метою розвитку інноваційної діяльності залишається невирішеною, особливо недостатньо вивчений досвід нових країн-учасників на європейському ринку, зокрема сусідньої Польщі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розкриття сучасних тенденцій застосування інструментів податкового стимулювання інноваційної діяльності та аналіз законодавчих змін в Україні та Польщі. Виокремлення основних проблем та напрямів вдосконалення податкового законодавства з метою активізації інноваційних процесів в умовах європейської інтеграції національної економіки.

Виклад основного матеріалу. Аналіз досвіду країн з різним рівнем соціально-економічного розвитку свідчить про широке використання різноманітних інструментів податкового регулювання, а також варіантів їх поєднання з метою створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу та індивідуального підприємництва. При цьому у більшості європейських країнах розповсюджене застосування комплексу податкових пільг у поєднанні зі спрощенням процедури реєстрації, ведення обліку, складання звітності для інноваційних підприємств.

Інноваційність є визначальною характеристикою сучасних науково-технічних, виробничих, соціально-економічних та усіх суспільних процесів. Від оволодіння інноваційними механізмами розвитку залежить доля України: чи рухатиметься вона в напрямі входження до числа розвинених країн, чи залишиться стагнуючою країною на узбіччі науково-технічного і соціального прогресу [2, с. 5].

Податкові стимули зарекомендували себе як дієвий інструмент непрямої державної під-

тримки інноваційної діяльності на її завершальному етапі та з початком серійного випуску інноваційної продукції і отримання прибутків. Надання податкових стимулів дозволяє знизити середньозважену вартість капіталу (за рахунок економії на сплаті податків) лише прибутковим підприємствам. Тому надання податкових стимулів збитковим підприємствам є недоцільним.

Згідно законодавства України, інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [3].

Загалом системними проблемами нормативно-правового регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності, які мають дестимулюючий вплив на економіку (збільшуються інвестиційні ризики), є такі: можливість неоднозначного трактування, неузгодженість та часті зміни податкового законодавства; громіздкий та суперечливий перелік законодавчої бази, що ускладнює процес прийняття інвестиційних рішень і розробку інвестиційної політики суб'єктів господарювання на середньо- та довгостроковий періоди. Тому, вкрай важливим для активізації інвестиційної діяльності є вдосконалення податкового законодавства шляхом прийняття Податкового кодексу України, адаптації його норм до законодавства ЄС, що дозволить знизити податкове навантаження на економіку і сприятиме підвищенню його стимулюючої ролі в інноваційно-інвестиційній сфері [4, с. 8].

Для національної економіки характерним є переважання самофінансування підприємствами інноваційної діяльності, коли витрати на інноваційну діяльність здійснюють за рахунок власних коштів суб'єктів господарювання. Фінансування інноваційної діяльності в Україні за різними джерелами подано у табл. 1.

Спостерігаємо в таблиці 1, основним джерелом фінансування інноваційної діяльності в Україні за 2015 р. залишаються власні кошти підприємств, які склали – 97,2%, частка бюджетних коштів у загальному обсязі становить близько 0,4%, обсяг власних коштів, які залучалися на фінансування інноваційної діяльності зріс з 59,35% у 2010 році до 97,2% загального обсягу витрат у 2015 році.

Згідно законодавства Польщі, дослідження і розробки (далі – R&D) включає в себе творчі роботи, які проводяться систематично, що

Таблиця 1

**Джерела та структура фінансування інноваційної діяльності підприємств України
протягом 2010-2015 рр.**

Роки	Загальна сума витрат (млн. грн.)	У тому числі за рахунок коштів							
		Власних коштів		Державного бюджету		Іноземних інвесторів		Інших джерел	
		Сума, млн. грн.	Частка %	Сума, млн. грн.	Частка %	Сума, млн. грн.	Частка %	Сума, млн. грн.	Частка %
2010	8045,50	4775,20	59,35	87,00	1,08	2411,40	29,97	771,90	9,59
2011	14333,90	7585,60	52,92	149,20	1,04	56,90	0,40	6542,20	45,64
2012	11480,60	7335,90	63,90	224,30	1,95	994,80	8,67	2925,60	25,48
2013	9562,60	6973,40	72,92	24,70	0,26	1253,20	13,11	1311,30	13,71
2014	7695,90	6540,30	84,98	344,10	4,47	138,70	1,80	672,80	8,74
2015	13813,70	13427,00	97,20	55,10	0,40	58,60	0,42	273,00	1,98

Джерело: складено авторами за даними [5]

проводяться з метою підвищення знань, включаючи знання про людину, культуру і суспільство, а також для виявлення нових способів використання цих знань [6].

Для більш якісного аналізу необхідне порівняння польського та українського досвіду фінансування R&D відносно ВВП (рис. 1). Рівень фінансування відносно ВВП свідчить про інтенсивність інноваційної діяльності та пріоритети державних стратегій.

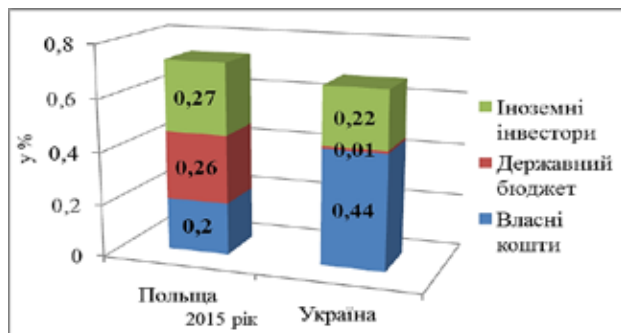

Рис. 1. Витрати на R&D за джерелами фінансування відносно ВВП у Польщі та в Україні, % [7]

За формою впливу на інноваційну діяльність податкове стимулювання належить до непрямих методів державного управління, а його сутність полягає у відмові держави від частини податкових надходжень в обмін на зростання обсягу інноваційної продукції з урахуванням визначених державою пріоритетів. У свою чергу, зростання обсягів такої продукції приводить до збільшення суми податкових надходжень у наступних періодах. За умови, що зростання податкових надходжень пере-

вищує суму наданих податкових пільг, податкове стимулювання стає економічно вигідним як для суб'єктів інноваційної діяльності, так і для держави [8, с. 86].

Згідно аналізу чинного законодавства України, до загального переліку стимулів для інноваційної діяльності належать [9]: – повне безвідсоткове кредитування пріоритетних інноваційних проектів, проектів технологічних парків; – часткове (до 50%) безвідсоткове кредитування інноваційних проектів, в т.ч. проектів технологічних парків, за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності; – повна чи часткова компенсація відсотків, сплачених суб'єктами інноваційної діяльності, в т.ч. технологічними парками, комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів; – надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів; – пряме фінансування: виконання окремих інноваційних проектів, реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм, підтримка функціонування та розвитку сучасної інноваційної інфраструктури; державного замовлення, в т.ч. пріоритетний порядок розгляду звернень наукових парків щодо державного замовлення на постачання продукції, виконання робіт і надання послуг для забезпечення пріоритетних державних потреб.

Інструментарій податкового стимулювання інноваційної діяльності в Україні охоплює:

звільнення від перерахування до бюджету сум ввізного мита для суб'єктів інноваційної діяльності технологічних парків та наукових парків [10]; податковий вексель зі строком погашення на 720 календарний день для платників податку, що виконують проекти технологічних парків згідно із Законом України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», при імпорті нових устаткування, обладнання, комплектуючих надається органам митного контролю, а при імпорті матеріалів, які не виробляються в Україні, надається податковий вексель на суму податкового зобов'язання зі строком погашення на 180 календарний день з дня надання векселя органу митного контролю [11]; застосування 20-відсоткової норми прискореної амортизації основних фондів груп 3 і 4 – для суб'єктів технологічних парків; звільнення від оподаткування підприємств енергоефективних технологій 80% прибутку, отриманого від продажу на митній території України товарів власного виробництва за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України; звільнення від оподаткування 50% прибутку, отриманого від здійснення енергоефективних заходів та реалізації енергоефективних проектів підприємств, що включені до Державного реєстру підприємств, установ, організацій, які здійснюють розроблення, впровадження та використання енергоефективних заходів та енергоефективних проектів (ст. 158 ПКУ) [12].

Потенціал податкового стимулювання інноваційної економіки України можна розкрити за допомогою аналізу показників та індексів, які характеризують її технологічну й інноваційну конкурентоспроможність.

Україна у порівнянні з Польщею має незначний інноваційний потенціал на фоні достатньо пристойного рівня вищої освіти та професійної підготовки через незацікавленість усіх гілок влади у розробці й втіленні інновацій в різних сферах економіки, проте дані показують дещо іншу картину. Враховуючи дані Глобального індексу конкурентоспроможності [13] (The Global Competitiveness Report 2015 – 2016) Україна у 2015 році опустилася на 2 позиції і посідає 79 місце серед 140 країн (34 місце за рівнем вищої освіти і професійною підготовкою, 86 – за технологічним рівнем та 54 – за інноваційним потенціалом). У порівнянні з 2014 роком позиції погіршилися. Польща займає 41 місце з 140 країн та 64 – за інноваційним потенціалом.

У рейтингу країн за Глобальним інноваційним індексом (ГІІ) у 2016 році Україна посіла

56 місце серед 128 країн світу, набравши 35,72 бали зі 100 можливих (у 2015 році Україна посідала 63 місце серед 143 країн світу). У свою чергу Польща займає 39 місце, набравши 40,22 бали. Автори індексу відзначають, що їх дослідження підтверджує тенденцію до збереження глобального інноваційного розриву між десяткою провідних країн та країнами з менш інноваційною економікою, яким важко встигати за темпами прогресу в країнах з високим рейтингом [14].

Компанії, які здійснюють віднесення витрат на діяльність R&D в Польщі, крім визнання таких витрат, як відрахувань на загальні податкові витрати, можуть зробити додаткові відрахування та частини цих витрат з оподаткованої бази. До таких витрат на відрахування включаються:

- заробітна плата і премії співробітників R&D;
- придбання для R&D матеріалів і сировини;
- доповіді експертів, думки, консультації та інші еквівалентні послуги, а також придбання результатів наукових досліджень, при умові, або виконуванні R&D діяльності;
- безоплатне використання науководослідного устаткування, якщо воно використовується для R&D діяльності;
- списання амортизації на R&D основних засобів і нематеріальних активів.

Розглянемо фінансове та податкове стимулювання інноваційної діяльності в Польщі у таблиці 2.

Податкові пільги з податку доходів громадян – PIT (Podatek dochodowy od osób fizycznych від англ. – Personal Income Tax) і податку з прибутку корпорацій – CIT (Podatek dochodowy od osób prawnych, від англ. CIT – Corporate Income Tax), використовувалися до 2015 року з метою сприяння більш технологічних іноземних закупівель, ніж проведення незалежних досліджень і розробок. Донедавна, можна було зменшити частину доходів на половину витрат для закупок нової технології. Скорочення пільг щодо PIT і CIT у зв'язку з придбанням інноваційних технологій раніше використовувалися, але в незначній мірі, в тому числі через важку формалізовану процедуру їх використання (Deloitte 2014 року) [16]. Статус CBR (Centra badawczo-rozwojowe) в даний час мають лише близько 40 об'єктів.

Існуючі з 2006 року пільги для нових технологій в юридичній практиці не функціонують, у 2012 році скористалися нею лише кілька десятків платників податків по CIT і PIT

Таблиця 2

Фінансове та податкове стимулювання R&D в Польщі

Види стимулювання	Правила застосування
Витрати на R&D	Всі витрати, понесені в R&D можуть бути встановлені на 100%. Період амортизації знижується за виконані R&D від 36 до 12 місяців.
Податкові стимули для R&D	R&D може створювати інноваційний фонд. Фонд надходить з щомісячних платежів в розмірі 20% від виручки. R&D також можуть отримати вигоду від звільнення від сплати податку на майно, сільськогосподарського податку і лісового податку.
Податкові пільги на придбання нових технологій	Зменшення податкової бази до 50% витрат, понесених на придбання нових технологій у вигляді нематеріальних активів, таких як права власності відповідно до ліцензій, права відповідно до патентної або корисної моделі. Технології повинні бути придбані для поліпшення існуючих продуктів/послуг. У разі податкового вирахування витрати можуть бути врегульовані за три роки.
Субсидії і гранти	Субсидії, засновані з ЄС і польських урядових фондів покривають до 100% витрат R&D.
Податкові кредити	Фінансування реалізації технології за рахунок кредиту, погашеного підприємцем на основі збільшення податкових надходжень.

Джерело: складено авторами за даними [15]

(рис. 2). Причини лежать у вузькому понятійному визначенні нової технології, її значимості і відсутності довіри до податкових органів [17, с. 167].

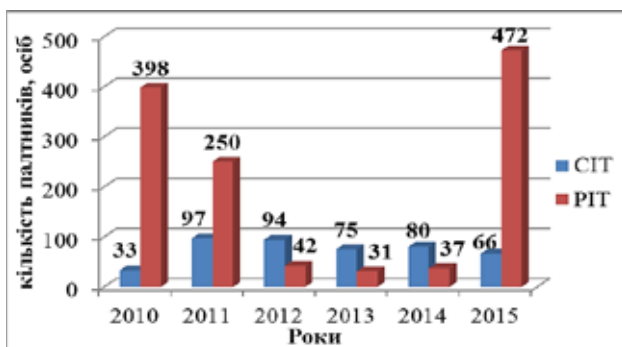

Рис. 2. Кількість платників, які користуються пільгою на закупку нових технологій у Польщі за 2010 – 2015 рр., [18]

На початку січня 2016 року був введений новий податковий кредит для R&D діяльності. Він замінив попередній податковий кредит на покупку нових технологій, який не виявився популярним серед представників бізнесу. Різниця між старим і новим є те, що новий податковий кредит буде для стимулювання виробництва нових рішень польськими підприємствами. Такий підхід в податковому кредитному регулюванні R&D буде виглядати знайомим бізнесу, які працюють на всій території ЄС, так як це запровадили інші держави-члени ЄС.

Пропозиція передбачає [19]:

- скасування прибуткового податку на інтелектуальну власність в компаніях,

- податкове вирахування за вартість отримання патенту для малих і середніх підприємств,

- збільшення кількості прийнятних витрат на R&D, які є податком,

- можливість відняти вартість для R&D не три, а шість років;

- повернути грошові кошти для знову створюваних підприємств, що діють в R&D,

- більш гнучкі правила для розташування з боку держави юридичних осіб ІТ-інфраструктури, в тому числі дослідження,

- модифікація процедури «вчених виборчих прав» (придбання прав власності на винаходи).

В кінці вересня 2015 р. Міністерством науки і вищої освіти Польщі (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego), опублікувало Білу Книжку Інновацій (Biała Księgę Innowacji). У співпраці з організаціями, що діють в області інновацій розроблено ряд пропозицій щодо внесення змін, спрямованих на підприємців, вчених, інвесторів та представників уряду, які б сприяли підвищенню інноваційності польської економіки.

Відповідно до змінених польських актів з податку на прибуток та доходів громадян (CIT і PIT), R&D визначається як творча діяльність, в тому числі науково-дослідні або дослідно-конструкторські роботи здійснюється систематично, щоб розширити базу знань, яка потім використовується для створення нових бізнес-додатків.

Це все ознаки сильного про-інноваційного тренда, підкріплені законом від 25 вересня 2015 року про внесення змін до деяких зако-

Зміни в законодавстві згідно Białej Księgi Innowacji в Польщі

Законодавчий акт	Введені зміни
Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	Підвищення привабливості податкових кредитів B + R Впровадження механізмів, таких як patent box. Усунення подвійного оподаткування компаній товариства з обмеженою акціями. Включення підприємців на особливі економічні зони (SSE) до групи осіб, що мають право на використання стимулів для R&D.
Pierwsza ustawa o innowacyjności	Підвищення привабливості податкових кредитів B + R. Звільнення від податку в натуральній формі інтелектуальної та промислової власності.
Druga ustawa o innowacyjności (ew. zmiana ustaw dot. podatków i systemie ubezpieczeń społecznych) i ZUS)	Впровадження інноваційного статусу підприємства та привілеїв. Можливості фінансування. Введення проектів у формі краудфандінга.

Джерело: складено авторами за даними [20]

нодавчих актів у зв'язку з підтримкою інновацій. Відповідно до цього Закону, податок відноситься до доходів венчурних фондів від вибуття часток (акцій), придбаних у 2016 – 2017 роках. Якщо вимоги, передбачені Законом дотримані, цей дохід буде користуватися повним звільненням від податку на прибуток. Отже, якщо фонд венчурного капіталу відповідає вимогам для звільнення, він може отримати цілих 19 % прибутку від продажу часток (акцій). Звичайно, чим вище віддача від інвестицій, тим більшою буде податкова вигода, а у разі значного збільшення вартості акцій, сума економії може бути значною, що показано в таблиці нижче [21].

Експерти зазначають, що перелік витрат, пов'язаних з дослідженнями та розробками, яку компанія може включати у вартість є розпливчастим і невизначеним. Компанії отримали можливість компенсувати витрати на інновації в витратах, але вони повинні рухатися трохи в темряві. Розуміння управління може прийти протягом п'яти найближчих років, що наразі спричиняє стресу серед підприємців [22].

Висновки. Отож, розглянувши національні та польські особливості податкового стимулювання, звузивши перелік проблем, які стосуються інноваційної сфери України в умовах євроінтеграції, можна виокремити такі:

1) незадовільне інституційне забезпечення розвитку інноваційної діяльності. Взаємодія бізнесу й держави у формуванні й реалізації інноваційної політики поки не носить регулярного характеру, не забезпечує збалансованої реалізації інтересів різних інноваційно-активних підприємств, особливо у нових секторах, що формуються;

2) нестабільність й суперечливість нормативно-правової бази у сфері інновацій. Спектр інструментів бюджетно-податкового стимулювання інноваційної діяльності в Україні неодноразово зазнавав змін і звужувався. Зокрема, з прийняттям Податкового кодексу України в 2011 р. технологічним паркам були скасовані такі податкові пільги, як звільнення від сплати податку на прибуток та сплату ПДВ податковим векселем при імпорті;

3) недостатність фінансування інноваційної діяльності. Частка фінансування інноваційної діяльності за рахунок коштів державного бюджету серед інших джерел фінансування не здатний надати значного імпульсу для активізації інноваційної діяльності в Україні;

4) непропорційність та несправедливість розміру податкового навантаження для суб'єктів господарювання. Фірми, які мають зв'язки з державними органами влади, мають так званий «імунітет» перед органами податкового контролю, що створює можливості для тіньового оподаткування;

5) надмірний податковий тиск з боку органів податкового контролю, а також недостатність роботи інформаційних центрів обслуговування. У разі зміни нормативно-правової бази стосовно податкового регулювання, підприємець не завжди має можливість отримати безкоштовні консультації від податківців на високому професійному рівні, що породжує необхідність проходження платних курсів, семінарів та інших заходів для керівників та головних бухгалтерів фірм;

6) відсутність стабільності державної податкової системи та низька ефективність податкових інструментів, породжена обме-

женою гнучкістю, нерозвиненістю механізмів розподілу ризиків між державою й бізнесом, слабка орієнтованість на стимулювання зв'язків між різними учасниками інноваційних процесів на формування й розвиток науково-виробничих та технологічних партнерств;

7) недостатнє законодавче забезпечення захисту прав інтелектуальної власності. Закони, які регулюються сфери інтелектуальної власності та патентне право знаходяться на стадії доопрацювань, які суттєво впливають на загальний стан інноваційної активності;

8) низькі показники якості життя, які спричиняють відтік кваліфікованих робочих кадрів за кордон. Гідний рівень якості життя всіх категорій населення потребує запровадження та дотримання високих соціальних стандартів, що є однією з основних функцій соціального захисту населення;

9) складність отримання дозвільної документації. Для отримання дозволу на здійснення інноваційної діяльності (реєстрація

інноваційного проекту, наукового, технологічного парку) суб'єктам господарювання необхідно пройти і профінансувати досить складні й тривалі за часом процедури експертизи, реєстрації, кваліфікування і конкурсного відбору;

10) відсутність традиційних форм підтримки наукових працівників, у тому числі молодих науковців, обмеженість коштів на наукові відрядження, недостатність механізмів застосування наукових стипендій грантової підтримки новітніх досліджень тощо.

В Україні варто здійснювати податкове стимулювання інноваційної діяльності підприємств для збільшення їх конкурентоспроможності, особливо в умовах євроінтеграції національної економіки у світову. В першу чергу мають бути прийняті податкові преференції щодо податку на прибуток, для підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність, та податку з доходів фізичних осіб, що є зайнятими в інноваційному процесі, як свідчить досвід європейських країн, зокрема і Польщі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Біла О. Г. Трансформація вітчизняних умов податкового стимулювання інвестицій в умовах євроінтеграції. / О. Г. Біла, Т. В. Мединська // Економіка. Фінанси. Право. – К., 2010. – № 11. – С. 22-27.
2. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця та ін.; НАН України. – К., 2015. – 336 с.
3. Закон України «Про інноваційну діяльність» N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
4. Мединська Т. В. Податкове стимулювання інвестиційної діяльності в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит»/ Т.В. Мединська. – Львів, 2010. – 22 с.
5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Główny Urząd Statystyczny [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/wroc/Dzialalnosc_badawcza_i_rozwojowa.pdf.
7. Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>.
8. Мединська Т. В. Податкове стимулювання розвитку R&D в Україні та Польщі / Т. В. Мединська, Р. Ю. Черевата // Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (8 червня 2017 р.). – Львів: Львівський інститут МАУП. – Львів : Львів. МАУП, 2017. – С. 84-88.
9. Закон України «Про інноваційну діяльність» N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
10. Закон України «Про наукові парки» N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.
11. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/991-14>.
12. Податковий кодекс України № 1989-VIII від 23.03.2017: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
13. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/POL>.
14. The Global Innovation Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2016-report#>.
15. R&D tax incentives for innovation and managerial decisions [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.e-finance.com>.

16. Potencjał innowacyjny gospodarki: uwarunkowania, determinanty, perspektywy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nbp.pl/aktualnosci/wiadomosci_2016/530_Raport_innowacyjnosc.pdf.
17. Nowak Paweł. Preferencje podatkowe dla innowacyjnych przedsiębiorstw / Paweł Nowak// Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego. – 2014. – 162–183.
18. Ministerstwo Finansów [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mf.gov.pl/>.
19. USTAWA z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://orka.sejm.gov.pl/opinie8.nsf/nazwa/789_u/\\$file/789_u.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/opinie8.nsf/nazwa/789_u/$file/789_u.pdf).
20. Biała Księga Innowacji [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2016_09/9ea7c3ea829ba5b606df4381e321.pdf.
21. Poland: Tax exemption for venture capital funds aims to foster innovation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dlapiper.com/sv/sweden/insights/publications/2016/05/>.
22. Rząd zapowiada ulgi podatkowe na innowacje [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wyborcza.biz/biznes/1,147584,20569844>.